

Questio Prima

di et operari: quia esse est fundamentum presuppositum a posterioribus perfectionibus propter quod illud quod dependet a materia quo ad esse dependet quo ad perfectiones exteriores. Sed omnes forme que educuntur de potentia materie sic dependent a materia quod naturaliter nullomodo sunt nisi in materia ergo conditiones materie in omnibus alijs sequuntur tales formas scilicet in extendi et operari et tales forme sunt non solum in animatorum sed etiam animalium. Truncus perfectorum preter hominem: igitur omnes extenduntur preter animam humanam. Veritas: men aliquae earum manent diu post diuisionem sicut in plantis et animalibus annulosis licet minus quam in plantis. Alique autem vel cum sua diuisione corrumpuntur: vel si maneant hoc est per minimam morulam temporis sicut in animalibus perfectis. Et huius causa est perfectio forme maior vel minor: quia forma magis perfecta requirit in suo perfectibili maiorem diuersitatem in organis quod est principium plurium operationum. Instrumenta enim non habent quibus saluet naturam unde perfectioni forme educte de potentia materie non repugnat extendi sicut quidam putant. Item omnis res que est pure et simpliciter corporalis est capax proprietatis que est per se et inseparabiliter conditioni corporeitatis: sed materia et omnis forma generabilium et corruptibilium sub anima rationali est simpliciter corporalis: quia non possunt esse per naturam nisi in corpore cuius sunt per se partes: igitur omnes tales sunt quante. Item ponamus quod aliquis natus fuerit sine manu postea per miraculum addatur eius manus talis manus non viuificaret per animam de nouo creatam: quod tunc due anime essent in eodem supposito quod est inconueniens: ergo per animam prius existentem sed hoc non potest nisi per motum localem vel extensionem non per motum localem: quod talis motus non competit anime in corpore suo quod etiam mouetur localiter accedendo ad unum locum et dimittit alium et sic oportet quod anima tendens ad viuificandum unam partem dimitteret alias partes quas viuificabat quod est inconueniens: ergo relinquitur quod per extensionem videatur. *San. Tho. de spiritualibus cre. ar. 4. ad. 12.*

Ad primum dicitur negando consequentiam: quod ad esse hominem requiritur anima cum corpore quod est primum et proportionatum eius perfectibile ut dicit *San. Tho. 1. parte. q. 76. ar. 3. ad. 3.* Notandum tamen quod Plato posuit diuersas esse in corpore uno etiam secundum organa distinctas unde vim nutritiuam dicebat esse in epate concupiscibilem in corde cognoscitiuum in cerebro. Sed hoc reprobatur philosopho. quod in animalibus que decisa viuunt in qualibet parte inueniuntur diuerse operationes anime sicut sensus et appetitus: ergo ibi non sunt diuerse anime secundum diuersas partes distribute: sed de anima intellectiua philo. relinquit sub dubio utrum scilicet sit separata ab alijs partibus anime solum ratione an etiam loco nichilominus tamen dicendum est quod anima rationalis etiam est in qualibet parte si enim in aliqua parte esset alia anima tunc homo non esset simpliciter unum ens ut dicit *San. Tho. ibidem ar. 3.* Pythagoras ut dicit *Alber. in. 1. de aia dicit quod in uno animali sunt multa animalia ut epar est animal distinctum a corde. c. 90.* et ita multi nunc dicunt quod quilibet pars integralis hominis est homo et sic in uno equo militis essent infiniti equi: quia sunt infinite partes

Articulus Tertius.

integrales quod videtur absurdum. Sed contra anima est totum homogeneum et similiter materia ergo equus est totum homogeneum: ergo quilibet pars equi est equus sicut pars aque est aqua. Item nulla relatio est de ratione substantie: sed totum dicitur relatione ergo non est de ratione animalis quod componatur ex anima et corpore toto. Item ista est necessaria hoc est animal demonstrato sorte: ergo dato quod addatur sibi aliqua pars adhuc illud quod prefuit est animal. Totum enim residuum preter auriculam a fini est asinus. Dicendum negando primum antecedens saltem in animalibus perfectis: quia forma requirit diuersas dispositiones sed in alijs videtur quod quilibet pars anime sit anima: ergo in eis anima est homogenea: licet posset negari ista consequentia de substantia incompleta. Ad alia dictum est in logica. Deinde dicitur quod substantia spiritualis que videtur tantum ut motor est in loco per operationem tantum si queratur ex quo anima intellectiua est in digito an digitus intelligat et discurrat dicitur quod non: quia non primo perficitur ab anima: sed contra ubique est subiectum ibi est accidens eius: sed anima est in digito: ergo et intellectio: ergo intelligit ibi licet non habeat ibi fantasma ta que necesse est speculari propter hoc quidam concedunt quod in digito sunt quattuor virtutes cardinales: quia ibi est anima in qua sunt aliquando ille virtutes.

Ad secundum dicitur quod diffinibile potest diuidi in partes rationis et essentie secundum partes diffinitionis. Et ideo habet totalitatem essentie. Ad aliud autem patet quod non est ad propositum: quia essentia albedinis dicitur esse in qualibet parte: quia in qualibet parte est albedo cui conuenit tota diffinitio albedinis.

Ad tertium negatur antecedens: quia non habet ubique eandem potentiam. Sed utrum in animalibus imperfectis anima sit secundum totam virtutem in qualibet parte videtur quod sic sed de hoc postea in arboribus enim non tota virtus anime videtur esse in qualibet parte: sunt enim diuersa organa quasi membra officialia unde folium protegit fructum ne leda tur a calore vel frigore. Fructus autem habet corticem in quo operatur semen ut mature scat. Medulla autem habet quasi loco cordis. Radices autem trahunt nutrimentum. Sed tamen videtur quod plante ubique habent omnem facultatem anime vegetatiue unde etiam ramus trahit cibum ut patet si infigatur terre. Et ideo maxime in animalibus perfectis diuerse partes habent distinctas virtutes. Per stomachum enim fit cibi coctio. Per epar autem digestio sicut in domo artificialiter facta sunt diuerse partes et artifex habet diuersa instrumenta. Ad aliud dicitur quod non est inconueniens idem contrariis moribus moueri per accidens ut dicit *San. Tho. q. de anima ar. 10. ad. 12.* Tamen in. 1. d. 37. q. 4. ar. 1. ad. 4. dicit quod anima mouetur per accidens moto corpore non autem si tantum manus moueatur. Et idem habetur in. 2. d. 8. ar. 4. ad. 4. Sed contra moueri per accidens nichil aliud est quam esse in aliquo quod mouetur. Dicendum quod oportet quod sit in eo diffinitive. Nec est simile de caliditate et motu quia motus non est in anima subiectiue. Sed contra: nichil dat quod non habet. si ergo anima non habet motum sequitur quod non dat motum corpori. Dicendum quod anima habet motum in virtute. Sed queritur si esset tantum unus homo. An ani